

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія програмування та інформаційних дисциплін

Програма практики

Навчальна практика Інформаційні системи і технології у підприємстві та торгівлі

галузь знань	<i>07 Управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>076 Підприємництво та торгівля</i>
Відділення	<i>економічне</i>

Програму навчальної дисципліни ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ ТА ТОРГІВЛІ розроблено на основі освітньо-професійної програми «Підприємництво та торгівля», спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою НУБІП України протокол від 24.04.2024 р. № 11.

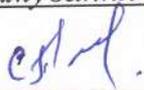
Розробник: Панасюк Василь Олексійович, викладач програмування та інформаційних дисциплін, спеціаліст вищої категорії

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні циклової комісії програмування та інформаційних дисциплін

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії програмування та інформаційних дисциплін

29 серпня 2025 року

Павло Стрик

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБІП України»

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

29 серпня 2025 року

Голова

Людмила Балдич

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Фаховий молодший бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Практична підготовка	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Форма контролю		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
Форма навчання	денна	заочна
Рік підготовки	2025-2026	
Семестр	4	
Аудиторні години:	90	
Лекційні	-	
Практичні	36	
Семінарські	-	
Самостійна робота	54	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	18	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У державних вимогах до змісту і рівня підготовки дипломованих молодших спеціалістів з вищою освітою підкреслюється тісний взаємозв'язок їх професійної діяльності з використанням сучасних інформаційних технологій, що базуються на найновішій комп'ютерній техніці та забезпечують високий рівень інформаційних і аналітичних функцій.

Дисципліна «Навчальна практика з інформаційних систем і технологій в підприємстві та торгівлі» є логічним продовженням дисциплін «Інформатика і комп'ютерна техніка» та «Інформаційні системи і технології в підприємстві та торгівлі» і пов'язана зі змістом професійно орієнтованих дисциплін підготовки фахівців з фінансів.

Міждисциплінарні зв'язки: «Банківські операції», «Податкова система», «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках».

Супутні та наступні навчальні дисципліни – «Інформатика і КТ», «Облік і звітність в бюджетних установах».

Мета навчальної практики – закріпити і поглибити теоретичні знання, одержані під час вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології в підприємстві та торгівлі», формування навиків практичної роботи в галузі побудови і функціонування інформаційних систем і комп'ютерних технологій та можливостей їх використання у сфері обліку.

Завдання навчальної практики з дисципліни «Інформаційні системи і технології в підприємстві та торгівлі» - формування навичок практичної роботи з програмними продуктами, призначеними для автоматизації обліково-аналітичних робіт, закріплення практичних умінь і навичок з організації бухгалтерського обліку на підприємстві з використанням комп'ютерних інформаційних технологій. Завдання дисципліни полягають у набутті студентами знань з теорії та практики створення і використання інформаційних технологій у сфері управління фінансами, змісту їх компонентів і можливостей. Студент повинен знати теоретичні основи організації та функціонування систем обробки фінансової інформації, організацію й методологію розв'язування комплексів задач фінансової діяльності в установах різного типу,

Навчальна практика може проводитись з використанням комп'ютерних програм бухгалтерського обліку «1С:Підприємство 8.2», «Парус», «Галактика», а також пакет MS Office.

Як результат вивчення дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу в сучасних інформаційних системах і технологіях;
- інформаційні системи і технології на підприємстві;
- апаратне і програмне забезпечення інформаційних технологій;
- створення комп'ютерних систем бухгалтерського обліку на підприємстві;
- особливості ведення бухгалтерського обліку із застосуванням комп'ютерних програм.

вміти:

- застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку;
- здійснювати аналіз і контроль господарської діяльності за рахунок більш ефективного і точного виконання облікових процедур;
- користуватися прикладними програмами для вирішення завдань комп'ютеризації облікового процесу на підприємстві;
- застосовувати програмне забезпечення автоматизованих інформаційних систем обліку.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах» у здобувачів освіти формуються такі **компетентності:**

Загальні (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (СК):

СК 6. Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

Результати навчання (РН).

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні й телекомунікаційні технології обміну та поширення професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва та торгівлі.

РН 11. Знати основи нормативно-правового забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати їх на практиці.

РН 13. Застосовувати отримані навички з основ обліку, оподаткування і страхування у підприємницькій та торговельній діяльності.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ тем и	Назва теми	за робочою програмою практики		
		всього	з них:	
			ауди-торних	самос-тійних
1	2	6	7	8
1	Інструктаж з техніки безпеки. Визначення завдань навчальної практики та ознайомлення з вимогами до її проходження.	4	2	2
2	Організація програмного забезпечення комп'ютера. Операційні системи. Комп'ютерні мережі та Internet	14	6	8
3	Організація табличних даних засобами табличного процесора MS Excel	14	6	8
4	Організація баз даних засобами MS Access	14	6	8
5	BAS бухгалтерії, робота в програмі. Заповнення довідників.	12	4	8
6	Робота в конфігурації Управління торгівлею.	14	6	8
7	Бізнес-план. Розробка бізнес плану. MS Project	10	4	6
8	Підготовка звіту.	8	2	6
Всього		90	36	54

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

№ тижня	№ заняття	Дата	Назва розділу, теми і зміст практики	Кількість годин	Місце проведення практики	Інструменти, матеріали, знаряддя та інше обладнання	Організація робіт (індивід., ланкова, бригадна)	Завдання додому
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	1		Інструктаж з техніки безпеки. Визначення завдань навчальної практики та ознайомлення з вимогами до її проходження. Участь в інструктажі з техніки безпеки, вивчення основних правил охорони праці. Ознайомлення з метою та завданнями навчальної практики.	2	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Організаційна робота, індивідуальна робота	Підготувати звіт
1	с/в		Вивчення вимог до оформлення звіту про проходження практики та оцінки виконання завдань.	2		Інструктивні картки, ПК	індивідуальна робота	Підготувати звіт
1.	2		Організація програмного забезпечення комп'ютера. Операційні системи. Комп'ютерні мережі та Internet Робота в середовищі Windows. Робочий стіл. Робота з вікнами Windows. Робота в програмі Провідник. Робота з файлами та ярликами.	6	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
1.	с/в		Класифікація програмного забезпечення. Системне програмне забезпечення. Прикладне програмне забезпечення. Їх призначення.	8		Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
1.	3		Організація табличних даних засобами табличного процесора MS Excel. Проведення обрахунків в таблицях Microsoft Excel. Використання вбудованих функцій для розв'язування економічних задач.	6	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Самостійна робота	Підготувати звіт
1.	с/в		Посилання на комірки. Використання функцій у формулах. Вставка графічних об'єктів, побудова діаграм та графіків. Відображення числової інформації засобами графіки у Microsoft Excel.	8		Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
1-2	4.		Організація баз даних засобами MS Access. Система управління базами даних Microsoft Access. Типи даних. Властивості полів. Робота з файлами бази даних	6	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
1-2	с/в		Формування ключових полів. Установлення відношень. Створення запитів та фільтрів.	8		Інструктивні картки, ПК	Самостійна робота	Підготувати звіт

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	5		БАС бухгалтерії, робота в програмі. Заповнення довідників. Створення нової інформаційної бази даних, заповнення констант, довідників.	4	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
2.	с/в		Облік грошових коштів. Облік розрахунків. Облік основних засобів. Розрахунок амортизаційних відрахувань..	8		Інструктивні картки, ПК	Самостійна робота	Підготувати звіт
2.	6		Робота в конфігурації Управління торгівлею. Облік товарних операцій. Облік грошових коштів на рахунках у банку. Облік взаєморозрахунків	6	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
2.	с/в		Нерегламентована звітність. Формування фінансового результату і регламентованої звітності підприємства.	8		Інструктивні картки, ПК	Самостійна робота	Підготувати звіт
2.	7		Бізнес-план. Розробка бізнес плану. MS Project. Створення та реалізація проекту бізнес-плану	4	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
2.	с/в		Регулювання процесу виконання бізнес плану.	6		Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
2.	8		Підготовка звіту про навчальну практику. Захист звіту. Збір та аналіз матеріалів, отриманих під час практики.	2	Лабораторія «Навчальна бухгалтерія»	Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
2.	с/в		Оформлення звіту, відповідно до вимог навчального закладу. Підготовка до захисту звіту: висновки, відповіді на можливі питання.	6		Інструктивні картки, ПК	Індивідуальна робота	Підготувати звіт
			Разом аудиторних	36				
			Разом самостійного вивчення	54				
			Всього	90				

4. Методи навчання

У процесі проведення занять використовуються методи активного навчання: питання і відповіді, диспути і дискусії, тематичні тести, обговорення конкретних ситуацій. При проведенні практичних занять використовуються встановлені програмні продукти, вирішення ситуаційних завдань, розв'язання виробничих ситуацій, дискусійне обговорення проблемних питань, тестовий контроль.

5. Контроль результатів навчання

5.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється у вигляді поточного, проміжного (модульного) і підсумкового контролю. Поточний контроль проводиться при відвідуванні практики та виконанні індивідуальних завдань (самостійна робота). Підсумковий контроль проводиться у вигляді захисту Звітів з практики.

5.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, усних і письмових відповідей на питання, виконання практичних (лабораторних занять) – від 0 до 50 балів:

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено документ, виведено кінцевий результат, відображена власна позиція – **48-50 балів**;
- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **45-47 балів**;
- відповідь не дає повного розкриття питання, документ заповнений, але не проведений, незавершений результат розрахунків, немає власної позиції – **42-44 балів**;
- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки, але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **38-41 балів**;
- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **34-37 балів**;
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **30-33 балів**;
- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-30 балів**;
- відсутність відповіді на питання – **0 балів**.

Шкала оцінювання

Відсоток формування компетентностей та набуття програмних результатів навчання	Рейтинг за п'ятдесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості
96-100	48, 49, 50	5	відмінно
90-95	45, 46, 47	5	відмінно
84-89	42, 43, 44	4	добре
75-83	38, 39, 40, 41	4	добре
67-74	34, 35, 36, 37	3	задовільно
60-66	30, 31, 32, 33	3	задовільно
менше 60	0-29	2	незадовільно

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бруханський Р. Ф. Скирпан О. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 480 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
2. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Король Г. О., Соколовська Р. Б., Акімова Т. В., Зелікман В. Д. Дніпро : НМетАУ, 2017. 208 с. URL: <https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2014/p2433> (дата звернення: 18.01.2021).
3. Васьків О.М. Методичні матеріали. Конспект лекцій з дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах підприємств». Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 94 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/course/informatsiyni-systemy-i-tekhnolohii-v-obliku-i-opodatkuvani> (дата звернення: 18.01.2021).
4. Гомонай - Стрижко М. В., Якімцов В.В. Інформаційні системи і технології на підприємстві: Конспект лекцій. Львів: НЛТУ України, 2018. 200 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/10116> (дата звернення: 18.01.2021).
5. Лучко М. Р., Адамик О. В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: навч. посіб. / М. Р. Лучко, О. В. Адамик. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 252 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/10116> (дата звернення: 18.01.2021).
6. Марушко Н.С., Водяник Г.М. Інформаційні системи ведення обліку: сучасний стан і тенденції розвитку // Науковий вісник НЛТУ України . 2019. - Вип. 25.3.- С.370-377. URL:<https://cyberleninka.ru/article/n/informatsiyni-sistemi-vedennya-obliku-suchasniy-stand-i-tendentsiyi-rozvitku> (дата звернення: 18.01.2021).
7. Сусіденко В. Т. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. Київ: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2019. 224 с. URL: http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/inform_system_i_teh_susidenko.pdf (дата звернення: 18.01.2021).

Додаткові

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1
2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 грудн. 97 р. № 2258-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/> (дата звернення: 08.01.2021).
3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: вид. 2015 року, частина 1. / Пер. з англ. URL: http://www.rusnauka.com/19_AND_2013/Economics/7_142399.doc.htm (дата звернення: 18.01.2021).
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. Дата оновлення: 10.01.2012. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
6. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 №88. Дата оновлення: 09.08.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
7. Бухгалтерський облік : підручник / Крупка Я. Д. та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
8. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посіб. / Зінченко О.В. та ін.; заг. ред. М. І. Скрипник. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 340 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf (дата звернення: 18.01.2021).

9. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 484 с.
10. Гольцова С.І., Плікус І.Й. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 255 с.
11. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2019. 424 с. URL:<http://3kutnik.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Buh-Oblik-Gudz-2016.pdf> (дата звернення: 30.09. 2020).
12. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 392 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23551/1/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf (дата звернення: 18.01.2021).
13. Кузнецова С. О., Чернікова І. Б. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Харків: Видавництво «Лідер», 2016. 318 с.
14. Скоробатова Н. Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ : Видавництво «Політехніка», 2017. 248 с. URL: <https://ela.kpi.ua> (дата звернення: 18.01.2021).
15. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін.; заг. ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-ме вид., перероб. і доп. Київ: Алерта, 2016. 1040 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : сайт. URL: <https://rada.gov.ua>
2. Державний служба статистики України : сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук Міжнародний центр перспективних досліджень : сайт. URL: <http://icps.com.ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» : сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>
6. Міністерство економіки України : сайт. URL: <http://me.kmu.gov.ua>
7. Міністерство фінансів України : сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Урядовий портал : сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
9. Українське право : сайт. URL: <http://ukrainepravo.com>